

NOWY DZIENNIK

W Y D A N I E

10

W I E C Z O R N E

CZY ZWŁOKA PRZYNIESIE ODPREŻENIE ?

Londyn, 9. 9. (A.) Mimo fantastycznych pogłosek, nadchodzących do Londynu tutejsze koła polityczne są przekonane, że rokowania Niemców sudeckich z rządem praskim będą wznowione

w przyszłym tygodniu na podstawie ostatnich propozycji czesochosłowackich, które w zasadzie wczoraj zostały przyjęte przez stronnictwo Niemców sudeckich. Kilkodniowa przerwa w rokowa-

niach może okazać się, zdaniem Londynu, pożyteczna, gdyż w międzyczasie przestanie działać wpływ zjazdu partyjnego w Norymberdze.

Stanowczy głos ostrzeżenia padnie w Londynie pod adresem Norymbergi

Anglia nie dopuści do pogwałcenia pokoju w Europie środkowej

Londyn, 9. 9. (A) Decyzja premiera zwołania posiedzenia pełnego gabinetu na poniedziałek 12 bm., była żywo dyskutowana w kołach dyplomatycznych, które zwracają uwagę, że gabinet angielski zbierze się na kilka godzin przed głównym przemówieniem kanclerza Hitlera na zjeździe partyjnym w Norymberdze, jak gdyby dla zmanifestowania że rząd brytyjski czuwa nad sytuacją. Z informacji, otrzymanych z kół zbliżonych do rządu wynika, że stanowisko premiera Chamberlaina w stosunku do Niemiec jest coraz wyraźniejsze. W kołach tych mówi się wręcz, że sytuacja obecna wymaga energicznej akcji w Berlinie, celem przekonania rządu niemieckiego, że

o czym świadczy onegdajszy artykuł „Timesa”. Artykuł ten został wczoraj surowo potępiony przez całą prasę bez wyjątku.

Co waniejsze jednak, przeciwko artykule „Timesa” zaprotestował sam lord Runciman w telegramie do lorda Halifaxa, wyrażając jednocześnie aprobatę dla ostatnich propozycji rządu praskiego i stwierdzając, że dalsze ustępstwa ze strony czeskiej byłyby niemożliwe.

W koncu należy podkreślić że podobnie, jak rząd francuski, tak samo i rząd angielski wydał nowe zarządze-

nia militarne. Minister wojny Hore Belisha, który miał wyjechać na manewry, odbywające się na południu Anglii, pozostaje w Londynie i zwołał na czwartek posiedzenie międzyministerialnego komitetu obrony narodowej z udziałem przedstawicieli wszystkich trzech rodzajów broni.

Wreszcie minister obrony narodowej, sir Thomas Inskip, odwiedził wczoraj rano prezydenta Irlandii de Valerę, który bawił kilka godzin w Londynie w przejeździe z Dublina do Genewy i odbył z nim narady w kwestii przyspieszenia zbrojeń Irlandii.

W OCZEKIWANIU MOWY BENESZA

Praga 9. 9. Czwartek nie przyniósł żadnych nowych momentów w sytuacji politycznej, która pozostaje bez zmian niepewna. Niemcy sudeccy w rozmowach prywatnych oświadczają, że ostatni projekt rządowy bynajmniej nie daje pełnego zadośćuczynienia ich żądaniom, niemniej jednak dają do zrozumienia, że przerwane chwilowo rokowania zostaną prawdopodobnie podjęte po kongresie norymberskim.

Dziś nastąpić ma oficjalne opublikowanie ostatniego projektu rządowego, w sobotę zaś o godz. 18-tej prezydent Benesz w mowie wygłoszonej przez radio zająć ma stanowisko wo-

bec tego definitywnego planu. Mowa prezydenta Benesza oczekiwana jest przez całe społeczeństwo z wielkim napięciem. Korespondenci pism tutejszych z Berlina są raczej pesymistyczni. Panujące przy Wilhelmstrasse nastroje i głosy oficjalnej prasy niemieckiej pozwalają przypuszczać korespondentom, że

również i definitywny projekt rządu czesochosłowackiego zostanie uznany przez Niemcy za niewystarczający.

Anglia nie dopuści do pogwałcenia pokoju w Europie środkowej, gdyż są dostateczne powody do przypuszczenia, że rząd niemiecki nie zdaje sobie dostatecznie sprawy z determinacji angielskiej.

Jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy jest działalność nielicznej grupy konserwatywnej, której organem jest „Times”, która swą działalnością wprowadza Berlin w błąd, co do istotnej polityki rządu angielskiego,

HENRI BERNSTEIN

Dlaczego odesłałem moje odznaczenia p. Mussoliniemu

Jak już donieśliśmy, odesłał znakomity dramaturg francuski Henri Bernstein wysokie odznaczenie order, jakie otrzymał swego czasu od Mussoliniego.

Obecnie znajdujemy w jednym z dzienników paryskich artykuł H. Bernsteina, tłumaczący nam motywy jego postąpienia.

Mussolini był przez długi czas podziwiany jako myśliciel polityczny, jako człowiek twórczy, człowiek czynu. Nie trzeba być „faszystą” by przyznać, że dzieło wewnętrzne włoskiego Duce jest nadzwyczajne i że pouniósł on kraj staczający się stopniowo w chaos. Był — w prawdziwym tego słowa znaczeniu — wielkim socjalistą.

Dzięki stalowej woli odniósł tryumf w sprawie Etiopii, w której Francja i Anglia popełniły, każda ze swej strony, ciężkie pomyłki, usiłując daremnie w następstwie je naprawić.

Aż do r. 1936 patrzyłem na włoskiego Duce jako na europejczyka prawdziwie genialnego. Nie było to prawdą. Od czasów „osi” Mussolini stacza się. Nie dlatego, że zbliżył się do Niemiec: czasowa współpraca miałyby może swoje uzasadnienia polityczne. Ale wielki człowiek stanu umie zachowywać umiar. Owóż, mimo piętnastu lat przysięgi elokwentnych mów, Mussolini oddał Austrię na łup Hitlerowi i germanizmowi. Żołnierz niemiecki, odwieczny wróg, pilnuje wejścia na Brenner. Wojna wygrana w ciągu czterech lat, stracona została w ciągu kilku godzin.

Po tym wszystkim nie jest wielkim sukcesem naśladowanie parademarszu swych nowych panów lub ich rozwydrzenia antysemitckiego.

Rasizm włoski jest jeszcze bardziej absurdalny niż rasizm niemiecki; jest tylko jego lichą imitacją, nie mając za sobą nawet wymówki, jaką stanowić może fanatyzm.

„Antysemityzm nie istnieje we Włoszech”. To Mussolini powiedział tak dosłownie w r. 1932 gdy otwarcie wykpiwał hitlerowską doktrynę.

Dodał wówczas: „Rasa? Ależ to właśnie z szczęśliwych skrzyżowań rodzi się siła i piękność narodu. Duma narodowa nie potrzebuje zgola rasistowskich szaleństw”. Powiedział jeszcze i to: „Żydzi włoscy zawsze sprawowali się dobrze, jako obywatele i dzielnie się bili jako żołnierze. Kilku z nich jest generałami”.

Przed 14 lipca br. — kiedy to aeropag potulnych mędrców potwierdził nagle dogmat rasizmu w słowach, stanowiących jaskrawy kontrast słów użytych ongiś przez p. Mussoliniego — jeżeli na ulicy osobnik jakiś byłby krzyknął „precz z Żydami!”, przechodnie byłiby spoj-

rzeli na niego z zdumieniem. Przesąd antysemitcki jest czymś zupełnie nieznanym narodowi włoskiemu, serdecznemu i wielkodusznemu.

Zresztą na 50 milionów mieszkańców kraj liczy 80.000 Żydów — wedle statystyki oficjalnej! Jest ośmieszaniem wielkiego narodu, jeśli się twierdzi, że tak znikoma mniejszość może narażać go na jakiegokolwiek niebezpieczeństwa.

Żydzi ci w przeważnej swej części zainstalowani od wielu wieków na ziemi, będącej ich ukochaną ojczyzną, są znacznie bardziej autentycznymi Włochami niż wielka ilość „aryjczyków”, którzy znacznie później tu imigrowali. Wreszcie byli Żydzi włoscy w przeważającej większości gorącymi zwolennikami faszyzmu, a bogaci Izraelici wydali dla jego sprawy znaczną część swego majątku.

Czemuż więc Mussolini, po wielu zwrotach i odwołaniach, ustąpił wreszcie naciskowej małej kliki ekstremistów, bankrutów politycznych, za którymi już wślizgują się oszuści, którzy handlować będą paszportami albo zezwoleniami na pobyt, tak samo jak w Niemczech?

Dlaczego rząd faszystowski zadekretował z dnia na dzień antysemityzm i prześladowania, tak jak się zarządza nagłą zmianą kierunku w ruchu kołowym?

Dlaczego wypędza się z uniwersytetu szano-

wanych profesorów, pochodzących z rodzin, które poświęciły się pedagogice i przynoszą zaszczyt kulturze włoskiej? Dlaczego odgradza się brutalnie tę kulturę od nieszczęsnych studentów? Dlaczego zamyka się z góry już przed dziećmi drzwi szkoły, pozbawiając je tym samym prawa życia? Jedni i drudzy nie popełnili innej zbrodni, jak tę, że urodzili się we Włoszech.

Rzecz w tym, że po jednej zdradzie, następują dalsze.

W r. 1934 Dollfuss zamordowany został przez hitlerowskich żołdaków. Mussolini wygłasza natychmiast płomienną mowę, rzuca sto tysięcy ludzi na granicę i w własnym swym domu udziela serdecznej gościny pani Dollfussowej i jej dzieciom.

W cztery lata później, w marcu 1938, wojska niemieckie w olbrzymich formacjach — wkraczają do Austrii. Hitler i Mussolini wymieniają wzajemne gratulacje telegraficzne. — Tego samego wieczora pewna kobieta zjawia się w poselstwie włoskim we Wiedniu: „Ratujcie mnie, powiada, ratujcie moich. Przyszli nas zabić!” Odprawia się ją z niczym. Jak nie przytomna biegnie ona do francuskiego posła p. Puaux. I w francuskim aucie przejeżdża p. Dollfussowa granicę.

Odwracając się od tego, co nazwać śmiem „fasyzmem liberalnym, p. Mussolini łatwo mógłby przegrać swój zakład z Przeznaczeniem. Czyżby największym Włochem naszej epoki, najodważniejszym i najstałym nie stał się w Historii ten 81-letni starzec, którego słowo, wychodzące daleko poza Kościół, wypełnia cały świat i przynosi ukojenie i nadzieję wszystkim głęboko oburzoną duszom...?”

Sensacyjna sprawa tarnowska znalazła się ponownie przed sądem

Tarnów, 9. 9. (t) Swojego czasu zasądził Sąd grodzki w Tarnowie b. prezydenta miasta p. Marszałkowicza na 4 tygodnie aresztu za to, że w sierpniu 1935 wyraził się wobec profesora Kaspra Ciołkosza o p. dr Silbigerze, że ten jako urzędnik magistracki chciał go przekupić, wręczając mu 300 dolarów, a to celem skłonienia go do udzielenia koncesji p. Chaskłowi Neumanowi na wydzierżawienie przedsiębiorstwa wywozu śmieci.

Przeciw temu wyrokowi wniósł p. Marszałkowicz apelację, a Sąd Okręgowy jako odwoławczy uniewinnił p. Marszałkowicza. Od tego wyroku wniósł znowu kasację p. dr Silbiger, a Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Okręgowego, przekazując sprawę do ponownego przeprowadzenia i rozstrzygnięcia Sądowi Okręgowemu w Tarnowie, który też w dniu 8 bm. rozpatrywał tę sprawę. Po przesłuchaniu kilku świadków rozprawa została

odroczone celem przesłuchania w drodze rekwizycji byłego starosty p. dra Dollingera, oraz celem przesłuchania świadka p. Chaskła Neumana i ściągnięcia akt magistratu tarnowskiego.

Amb. Henderson gościem Goeringa

Londyn, 9. 9. Według wiadomości z Norimbergi ambasador angielski sir Neville Henderson, przyjął zaproszenie gen. Goeringa na obiad w piątek w południe, na którym obecny będzie również minister spraw zagr. von Ribbentrop. Jak dotychczas, sir Neville Henderson nie miał możliwości odbycia rozmowy z kanclerzem Hitlerem.

Komunikat oficjalny podkreśla z naciskiem...

Paryż, 9. 9. PAT. Rezerwiści i specjaliści wojskowi, powołani przez ostatnie zarządzenia wojskowe, zapełniają w dalszym ciągu dworzec wschodni Paryża. Pociągi przepełnione są rezerwistami, udającymi się na linie Maginota. Ponieważ ten wzmożony ruch na dworcu wschodnim wywołał w Paryżu pogłoski o rzekomych dalszych zarządzeniach wojskowych, komunikat oficjalny podkreśla z naciskiem, że francuskie władze wojskowe nie zamierzają wydać żadnych dalszych zarządzeń bezpieczeństwa poza tymi, które już wydano i które są obecnie wykonywane.

Obok na zdjęciu zmotoryzowane oddziały wojsk francuskich i piechota w marszu — podczas zarządzonych ostatnio manewrów.

Oficjalne stanowisko Włoch wobec problemu sudeckiego

Rzym, 9. 9. „Informazione Diplomatica” ogłasza co następuje: W odpowiedzialnych kołach rzymskich z wielką uwagą, a jednocześnie z jak największym spokojem śledzony jest rozwój sytuacji w konflikcie pomiędzy partią Niemców sudeckich, reprezentującą 3500 tys. Niemców, mieszkających w Czechosłowacji, a rządem praskim. Stanowisko Włoch było i jest — zgodnie z polityką osi — wraźnie sprzyjające żądaniom, sformułowanym przez Henleina w 8-iu punktach karlsbadzkich, które — domagając się autonomii terytorialnej dla mniejszości — nigdy nie poddawały dyskusji swej przynależności do całości państwa czechosłowackiego. Henlein nie domagał się oddzielenia po prostu Niemców od państwa — którego prezydentem jest Benes. To radykalne rozwiązanie jest przeciwnie rozpatrywane w ciągu ostatnich dni przez wpływowe organy takie, jak „Times” londyński lub „Republique” paryska. Wyraźnym jest dla odpowiedzialnych kół rzymskich, że w sprawie sudeckiej są czynne siły obecne, nieodpowiedzialne, prowadzące do Moskwy, siły, które — pcha-

jąc do oporu rząd praski — pozwalały mu przewidywać możliwości pomocy, być może hipotetycznej, starając się przenieść spór na płaszczyznę przeciwnych ideologii. W odpowiedzialnych kołach rzymskich wysoce cenione jest stanowisko narodu niemieckiego w obecnej sytuacji i powściągliwość, jakiej dowodzą kanclerz Hitler w swym orędziu do kongresu w Norymberdze. Jeżeli Praga powróci do realnej polityki, możliwym będzie uniknięcie jeszcze większego kryzysu. Stanowisko Włoch w sprawie sudeckiej było określone w czasie rozmów, jakie kanclerz odbył w Rzymie z Mussolinim. Włochy nie powołały żadnych roczników i nie wydały żadnych dyspozycji o charakterze wojskowym.

Rzym, 9. 9. PAT. Agencja Stefani komunikuje: Stanowisko włoskie w stosunku do Czechosłowacji zostało wyraźnie ujęte w artykule „Informazione Diplomatica”, która odzwierciedla pogląd oficjalny. Artykuł ten rzuca światło na spór i wskazuje jeszcze możliwą drogę prowadzącą do rozwiązania.

Nowe trudności w sprawie wycofania ochotników z Hiszpanii

Londyn, 9. 9. (L.) Ambasador sowiecki Mayski odwiedził wczoraj lorda Halifaxa i doręczył mu notę rządu sowieckiego, który odrzuca propozycje brytyjskie, zgłoszone przez przewodniczącego komitetu nieinterwencji lorda Plymoutha, aby wysłać sekretarza generalnego komitetu nieinterwencji Hemmingsa, jako głównego autora projektu wycofania obcych oddziałów, zarówno do Burgos, jak i do Barcelony, celem przedyskutowania projektu z gen. Franco i z rządem barcelońskim.

Nota sowiecka przeciwstawia się temu, proponując natomiast, aby rząd brytyjski zaprosił do Londynu autorytatywnych przedstawicieli obu stron, walczących w Hiszpanii dla prze-

dyskutowania projektu z komitetem nieinterwencji na miejscu w Londynie.

Stanowisko Sowietów pogłębia jeszcze bardziej impas, w który zabrnęła sytuacja hiszpańska.

Gen. Franco demantuje...

Burgos, 9. 9. PAT. Urzędowo zaprzeczają pogłoskom, które pojawiły się w prasie zagranicznej o możliwości dymisji gen. Franco i o zamierzonym jakoby zawarciu porozumienia między wchodzącymi stronami.

Pogłoski te określają w kołach oficjalnych jako całkowicie fałszywe

Anglia wycofuje się z dwóch portów irlandzkich

Dublin, 9. 9. (L.) Przejęcie pod zarządem irlandzkich władz wojskowych 2 portów, które po zostawały dotychczas pod zarządem admiralicji brytyjskiej, zostało ostatecznie wyznaczone na październik. Przejęcie portu Berehaven ma nastąpić 6 października, portu Lough Swilly 26 tegoż miesiąca. Port Lough Swilly odegrał w

czasie wielkiej wojny dużą rolę, służąc przez pewien czas na schronienie dla floty brytyjskiej przed atakami niemieckich łodzi podwodnych. Wycofanie załóg angielskich z portów irlandzkich zostało postanowione na zasadzie zawartych w kwietniu r. b. układów anglo-irlandzkich.

Katastrofa pociągu popularnego we Francji

Paryż, 9. 9. (A.) W departamencie Morbihan wykoleił się pociąg popularny, wiozący pielgrzymów z Notre Dame du Rancier po wyjściu ze stacji Josekin niedaleko miasta Vannes. Dwa wagony uległy rozbiciu. Według dotych-

czasowych danych, trzy osoby zginęły na miejscu, a dwadzieścia odniosło rany, przy czym dwóch rannych zmarło w ciągu nocy w szpitalu.

Militaryzacja tragarzy portowych w Marsylii — udała się

Paryż, 9. 9. Militaryzacja tragarzy portowych w porcie Marsylii zarządzona przez dekret rządowy, została wprowadzona w życie bez najmniejszych trudności. 500 tragarzy — którzy w pierwszym dniu zostali zmilitaryzo-

wani i otrzymali odnośne wezwania, stawili się do pracy niemal bez wyjątku. Poza tymi 500 tragarzami zgłosiło się do pracy dobrowolnie około 1500 robotników, nie objętych wezwaniem. Praca w porcie marsylijskim odby-

Kto wygrał na loterii?

Warszawa 9. 9. (A) Dziś padły większe wygrane na następujące nra:

25.000 — 121591.

15.000 — 98128.

10.000 — 26337.

5.000 — 4367, 31564, 552.

2.000 — 1619, 3449, 7859, 7918, 38158, 38873, 44504, 49196, 58687, 75470, 94578, 95470.

Notowania giełdy warszawskiej

Warszawa, 9. 9. (A) Dzisiejsze notowania giełdy warszawskiej (zamknięcie kursów):

Akcje: Bank Polski 124.50, Żyrardów 60, Węgiel 35.25—35.50, Cukier 37.75, Starachowice 43.50, Lilpop 83, Modrzejów 17.25—17.50. Tendencja utrzymana.

Papiery procentowe: 3 proc. inwestycyjna 86, 4 proc. dolarowa 42, 5 proc. konwersyjna 70, 4 i pół proc. wewnętrzna 66.27, 4 proc. konsolidacyjna grube odcinki 67, drobne odcinki 66.75. Tendencja mocniejsza.

—ooo—

Nieudała ucieczka skutego bandyty

Przodownik policji eskortował z Racłowa do Tarnowa groźnego bandytę, Stanisława Hujara. W drodze skutego w kajdanki Hujar rzucił się na policjanta, drapiąc go paznokciami po twarzy, czym zaskoczony przodownik wypuścił z ręki łańcuszek i opryszek zbiegł.

Przy pomocy jednak przejeżdżającego na rowerze pracownika z Mościc. Franciszka Gołasa, udało się opryskowi ująć i obezwładnić.

Wózek zmiażdżył chłopcu pierś

Na hałdzie kopalni Szyb Sobieski — 13 letni Ludwik Wonra zbiegał węgiel z wózków ciągniętych przez lokomotywę. Nagle wpadł on pod wózek, który przejechał mu przez pierś. Chłopiec doznał zgniecenia klatki piersiowej i złamania obojczyków.

Nieszcześliwego karetka pogotowia odwiezła do szpitala św. Łazarza w Krakowie.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Piątek, godz. 8 wiecz.: „Pociąg do Wenecji”

ZYDOWSKI TEATR LETNI

Piątek, godz. 8,45 wiecz.: „Atentat”

REPERTUAR KINOTEATROW

ADRIA: „Dunia, córka poczmistrza” (Harry Baur)

APOLLO: „Wakacje” (Katarzyna Hepburn Doris Nolan i in.)

ATLANTIC: „Kurier carski” (Adolf Wohlbruck) i „Niewinnie się zaczęło” (Loretta Young Tyrone Power).

LOPP: „Wielka grzesznica” (z Polą Negri).

PROMIEN: „Znachor” (K. Junosza-Stępowski).

STELLA: „Łódź śmierci”.

SWIT: „Wielki dzień” (Barbara Stanwyck, Preston Foster)

SZTUKA: „Lokaj Jaśnie Pani” (Annabela, Józef Schildkraut).

UCIECHA: „Druga Młodość” (Maria Górczyńska i K. Junosza-Stępowski).

WANDA: „Złotowłosa” (Jeannetta Mac Donald i Nelson Eddy)

wa się najzupełniej normalnie w myśl nowych przepisów, wydanych przez rząd, utrzymywana tylko przez fatalną pogodę i ulewę — Związki zawodowe robotników marsylijskich ogłosiły deklarację protestującą i odwołały się o poparcie do pozostałych federacji robotników portowych. Jednak atmosfera nie uległa zbyt wielkiemu zaostrzeniu, choćby z tego względu, że zarządzenia dotyczą tylko tragarzy, obywateli francuskich, stanowiących 40 procent robotników portowych w Marsylii. Reszta tragarzy portowych są to przeważnie Włosi, którzy wrazie gdyby nie chcieli się zgłaszać do pracy dobrowolnie, mogliby zostać zagrożeni wydaleniem z terytorium francuskiego. Energiczne zarządzenia rządu francuskiego nie wytworzyły zatem żadnej atmosfery większego podniecenia, dzięki pewnego rodzaju rywalizacji i niechęci istniejącej między robotnikami francuskimi i obcokrajowcami.

Gdy Cziczerein wznosił toast
na cześć króla włoskiego...

Niezmierznie ciekawe wspomnienia rumuńskiego dyplomaty

Stambolijski woła pod adresem ambasadora
amerykańskiego: „bydlę!”

BUKARESZT, we wrześniu.

Atta Constantinescu, były sekretarz delegacji rumuńskich na różne konferencje międzynarodowe w latach 1921—26, publikuje obecnie swe wspomnienia z tych obrad. Ciekawe są niektóre szczegóły, odnoszące się do międzynarodowej konferencji w Genui, odbywającej się w roku 1921. Konferencja ta była jedną z pierwszych ważniejszych prób nawiązania międzynarodowej współpracy gospodarczej, jakoteż pierwszą próbą nawiązania kontaktu między Europą zachodnią a Związkiem Sowietów.

Włochy, aczkolwiek w owym czasie przeżywały ciężki kryzys polityczny, — opowiada b. dyplomata rumuński, przyjęły gości zagranicznych niebywale serdecznie i gościnnie. Szczególnymi sympatiami obdarzano delegację sowiecką; na pierwszej recepcji, urządzonej dla delegacji zagranicznych przez zarząd miasta Genui, szlachcianki włoskie po prostu zasypywały delegację sowiecką kwiatami. Fakt ten był żywo komentowany w kołach dyplomatycznych. Sympatie dla bolszewików tłumaczono tym, że Włochy wówczas, jak się zdawało, szybko zbliżały się do komunizmu.

Podczas całej konferencji Cziczerein i Rakowski byli ośrodkiem powszechnego zainteresowania. Po zagajeniu konferencji i przemówieniu oficjalnym jej przedstawiciela udzielono głosu Cziczereinowi. Na pierwszy rzut oka, pisze Atta Constantinescu — zdawał się on być typowym mieszczańskim, ale gdy tylko zaczął przemawiać, mowa jego zdradzała szkołę starego arystokraty. Powszechnie oczekiwano, że Cziczerein zażąda od konferencji pomocy dla Rosji, która wówczas cierpiała straszliwy głód. Jakież zdumienie jednak ogarnęło wszystkich, gdy Cziczerein powiedział:

— Związek Sowietów gotów jest współpracować gospodarczo z państwami Europy burżuazyjnej, jednak zachowana musi być zupełna niezależność majątku państwowego. O ile wznowione zostaną stosunki dyplomatyczne, stara Europa zrewidować musi swe metody tajnej dyplomacji.

Impulsywny Lloyd George nie zdołał się powstrzymać i przerwał mowę Cziczereinowi następującymi słowami:

— Panie Cziczerein, gdy człowiek jest nowym pasażerem na parowcu, musi przede wszystkim starać się zjednać sobie sympatie i zaufanie innych współpasażerów. Jego próba opanowania steru może doprowadzić do tego, że zostanie wysadzony lub parowiec się rozbije. Aby tylko pan Cziczerein pewnego pięknego dnia nie znalazł się na pustej wyspie.

Konferencja nie przyniosła pożądanego wyniku i dla wielu była rozczarowaniem. Zakończyła się tak jak zaczęła: bombą. Niemcy zawarły z Sowiecami umowę w Rapallo.

Po przeprowadzeniu debaty ogólnej, rozpatrywano sytuację gospodarczą poszczególnych państw. Najcięższa chwila nastąpiła, gdy mówiono o możliwości nawiązania stosunków gospodarczych i dyplomatycznych z

ZSRR. Wszyscy delegaci oświadczyli, że jeśli stosunki te przybiorą jakiegokolwiek formy, to ani jedno państwo nie może zgodzić się na to, aby stosunki te nadużywane były dla propagandy komunistycznej.

Seria posiedzeń konferencji przerwana została przybyciem króla włoskiego Wiktora Emanuela III do Genui. Aby uniknąć jakiegokolwiek manifestacji, jakie mogły mieć miejsce ze względu na wewnętrzny kryzys polityczny we Włoszech w owym czasie, król wydał bankiet na cześć delegacji na pokładzie pancernika „Dante Alighieri”. Rzeczywiście też na bankiecie tym udało się królowi wytworzyć serdeczną atmosferę. Nieoczekiwanie wstał Cziczerein i wznosił toast na cześć króla włoskiego. Gest ten wywołał zdumienie wśród wszystkich, tymbardziej, że toasty podobne nie były przewidziane w protokole.

Niebawem po tym zdarzeniu, szeroko komentowanym w prasie europejskiej, Cziczerein na jednym z posiedzeń powiedział:

— Chciałbym wskazać na to, jak nieszczerą jest Rumunia w swych zamiarach nawiązania normalnych stosunków z Rosją sowiecką. Podczas gdy rząd rumuński odmawia pozwolenia na utworzenie przedstawicielstwa sowieckiego w Bukareszcie, Jego Królewska Mość król Rumunii zaprasza do swych pałaców byłych dostojników carskiego dworu.

— Na przemówienie to odpowiedział pierwszy delegat Rumunii, Ion Bratianu:

— Chciałbym przypomnieć panu Cziczereinowi, że grzeczność wobec króla nie musi być zawsze uważana za akt polityczny, ale właśnie za akt grzecznościowy. Jestem jednak przekonany, że Rosja współczesna, jakkolwiek komunistyczna, nigdy nie będzie panu Cziczereinowi brała za złe, że przed kilkoma dniami podniósł kielich na zdrowie Jego Królewskiej Mości króla włoskiego.

Odpowiedź Bratianu przyjęta została hucznymi oklaskami a przewodniczący Lloyd George wołał: Brawo, panie Bratianu, to był bajeczny sukces.

Nawet na zimnej zawsze twarzy Cziczerein malował się uśmiech.

* * *

Atta Constantinescu opowiada też ciekawe szczegóły o konferencji w Lozannie w r. 1922, którą zakończony został konflikt grecko-turecki. Cziczerein wówczas zupełnie otwarcie wystąpił po stronie Turcji, a Izmet-pasza po kilkakrotnych zwycięstwach nad Grekami budził wrażenie, jakoby zwyciężył nad całym światem.

Na konferencji był też obecny w charakterze obserwatora ambasador amerykański w Rzymie. Z jakiejś przyczyny uważał on za stosowne wygłosić wielką mowę. Mowa ta widocznie nudziła delegata bułgarskiego Stambolijskiego, który znał tylko język bułgarski. Nie prosząc o głos, nagle powstał, powiedział jedno słowo pod adresem dyplomaty amerykańskiego i znowu usiadł. Tłumaczka delegacji bułgarskiej Stanczewowa, siedząca obok p. Constantinescu, przetłumaczyła sens tego słowa: „bydlę”.

Centr.

KĄCIK DLA PAŃ

Ideał męża w marzeniach przedstawicielek różnych narodowości

Idealny mężczyzna, idealny mąż!... Która z dziewcząt i młodych kobiet nie ma takiego ideału, wymarzonego królewicza z bajki, który musi być właśnie taki, a nie inny. Tyle jest takich różnych ideałów — ile młodych pańskich serc, które do nich tęsknią. Ale wymagania, stawiane na ogół idealnemu mężowi, zależne są niemało od narodowości dziewczyny. Francuski tygodnik „Votre bonheur” zestawia taką oto dowcipną i charakterystyczną ankietę. Oto odpowiedzi pańskich różnych zawodów na pytania, dotyczące idealnego męża.

Jaka musi być jego główna cecha? Angielka odpowiada: musi być gentlemanem, Amerykanka: musi umieć zdonywać majątek, Niemka: musi być sentymentalny, Włoszka: piękność, Skandynawka: opanowanie, Azjatka: siła.

Jaką wadę przebaczyłabym mu najłatwiej? Angielka: egoizm, Amerykanka: zbytne przywiązanie do... cocktailów, Niemka: uwielbianie Hitlera do ostatecznych granic, Włoszka: samochwalstwo, Skandynawka: szorstkość, Azjatka: obłudę.

Czy powinien być inteligentny? Angielka: przeciętnie, Amerykanka: tak, Niemka: to niepotrzebne. Włoszka: cóż to ma za znaczenie. Skandynawka: byłoby lepiej. Azjatka: bardzo.

Czy powinien być piękny? Angielka: wystarczy, żeby był zdrowy, Amerykanka: tak, Niemka: niech będzie silny, Włoszka: no a jakże by?... Skandynawka: nie, Azjatka: na swój sposób.

Czy powinien być bogaty? Angielka: jeżeli to możliwe, Amerykanka: oczywiście, Niemka: dlaczego nie? Włoszka: zupełnie niepotrzebne, Skandynawka: nieszczególnie, Azjatka: to nie gra roli.

Czy powinien być elegancki? Angielka: niepokalanie, Amerykanka: po amerykańsku, Niemka: tak, w mundurze, Włoszka: zapięty na wszystkie guziki, Skandynawka: bez przesady, Azjatka: tak — dla Europejki.

Czy powinien być zakochany? Angielka: bez przesady, Amerykanka: za bardzo to przeszkadza, Niemka: tak, Włoszka: oczywiście, Skandynawka: nie, powinien być przyjacielem, Azjatka: tak.

Czy powinien lubić wychodzić z domu? Angielka: bardzo, Amerykanka: co wieczór, Niemka: nigdy, Włoszka: nie za wiele, Skandynawka: nie, Azjatka: nie.

Jaka powinna być jego oryginalność? Angielka: wszystko jedno, byleby jakąś miał, Amerykanka: żenić się tylko raz, Niemka: taką, żeby nie miał oryginalności, Włoszka: zamiłowanie do podróży, Skandynawka: rozmowność, Azjatka: niewspominanie wcale o przodkach.

Czego nie przebaczyłaby mu za żadną cenę? Angielka: nieopanowania, Amerykanka: ubóstwa, Niemka: niekarność, Włoszka: życia w Etiopii, Skandynawka: niewielbienie Greta Garbo, Azjatka: tchórzostwa.

Dla Francuzek tygodnią zostawia miejsce do wypowiedzenia się. Ciekawym byłoby, jakim byłby idealny mąż Polek...

Dlaczego kobiety malują sobie paznokcie?

(s) Dotychczas właściwie nikt nie stanął w obronie tego dziwnego zwyczaju naszych pań malowania sobie paznokci. Ogólnie twierdzi się, że piękna ręka o malowanych paznokciach wydaje się mniej ładna, natomiast brzydka jeszcze — znacznie brzydsza. Dlaczego więc kobiety wznowiły ten nieupiększający je zwyczaj? Może to jest objaw nawrotu do barbarzyństwa?

Pewien pisarz w londyńskim „New Statesman and Nation” znalazł wytłumaczenie dla tego zwyczaju. Twierdzi on, że zwyczaj ten wprowadziły w Ameryce białe kobiety, mające w swojej krwi maleńką domieszkę krwi murzyńskiej. Krew przodków, widoczna jest u białych potomków na paznokciach. Dlatego też amerykańskie białe damy, mające w sobie kroplę krwi murzyńskiej, malują swoje paznokcie, ażeby utaić afrykańską prababkę.

ROLF NÜRNBERG

Lindbergh, Hauptmann i Ameryka

Autoryzowany przekład Fryderyki Barthówny

11)

Walczył on w dalszym ciągu, pędził przez mgłę i noc, poczuł nagle znowu pewność siebie i żądzę sukcesu; mniej więcej w połowie nocy mgła ustąpiła. Sądził już, iż przezwyciężył największe trudności, aż naraz potężny deszcz zagłuszył huk motoru, małą maszyną zaczęło rzucać na wszystkie strony, tak, iż Lindbergh życzył sobie po prostu w tej chwili, śmiertelnej ciszy mgławicy. Zaczął rozpaczać. Gdyby mu był ktoś powiedział, iż będzie wydany na łup takiej burzy, nie byłby nawet nogi postawił na lotnisku Roosevelta. Ale teraz nie mógł już zawrócić, mógł tylko czynić wszystko, co w ludzkiej mocy, by ująć cało. Z przerażeniem skierowało się jego spojrzenie na wysokościomierz, kiedy poczuł jak wir porywa odtyłu samo lot jak spycha go w dół na wzburzony ocean. Nie chciał wierzyć własnym oczom, wysokościomierz opadał i opadał, kier wca stracił już panowanie nad maszyną, tutaj, trzy metry ponad wodą — rzadko kiedy powiew śmierci jest tak bliski człowieka — uchwycił w końcu spadającą piłkę, teraz pomogły mu cyrkowe sztuczki z okresu nauki i z siłą opętańca wświdrował aeroplan ku górze. Tylko wydostać się z tej burzy, myślał Lindbergh, jak najwyżej się da, nie czuć już nigdy więcej uderzania fal i tak wzbijał się coraz wyżej w górę, podczas gdy deszcz bił o szyby bocznych okien. Trzy tysiące metrów — teraz burza wyla już pod nim, ale prawie w tej chwili, gdy chciał swobodnie odetchnąć, deszcz przemienił się w grad. Nagle wydało się Lindberghowi jego przedsięwzięcie dziecinne i ryzykowne, niemądre i niepotrzebne. Cóż miało się z nim stać, był zabawką w ręku fal! Miał przy sobie dwie lampki kieszonkowe, ale nie mógł ich zaświecić w tej strasznej nocy, albo też rolkę liny, czy miał ją rozwinać? Na cóż zdał mu się nóż myśliwski? Miał go sobie wbić w serce, aby nie cierpieć długo? A także i te cztery czerwone lampy nie zwabią żadnego okrętu i bezdenne głupim wydawało mu się nieprzemakalne pudełko zapalek. Musiał się śmiać z gumowego czółna, na którym miał się puścić na wspanione fale oceanu, musiał się śmiać z pięciu żelaznych porcyj. Ani pięciu minut nie mógłby w nim płynąć nie mógłby się utrzymać w walce z rozpetanym żywiołem, a także ani siekierka, ani piła, które zabrał był ze sobą, nie były w stanie uwolnić go od grozy śmierci. Tylko jedną z dwóch gumowych poduszek, nadmuchał sobie teraz. Nie mógł już dłużej spokojnie siedzieć, beznadziejność ustąpiła miejsca znużeniu. Jeżeli teraz zaśnie, dostanie się w samo piekło tego oceanu Atlantyckiego, który tak lekkomyślnie chciał zdobyć. Narazie znajdował się jeszcze w połowie swej drogi, narazie bił jeszcze grad w jego okna, burza jeszcze szalała, a on chciał spać. Pilot Lindbergh wstydził się, wstydził się przed tym człowiekiem, który siedział przy stole ryśunkowym 36 godzin, zaczął się uderzać po ramionach i wreszcie oprzytomniał. Z zaciętością

spoglądał na tablicę z zegarami i zadowolony stwierdził, że paliwo wystarczy jeszcze. Głód i pragnienie przeszły mu, pół bułki i mały łyk wody były dotychczasową strawą. Serce przestało bić pilotowi Lindberghowi, kiedy przez otwarte lewe okno usłyszał znowu odgłos wody, która chciała go pochłoniąć, podczas gdy dwa kontynenty modliły się o jego ratunek. Przypominał sobie w tej chwili tych dwu, którzy przed dwunastu dniami próbowali tego samego: Nungessera i Coli, którzy w przeciwnym kierunku chcieli podjąć się tego samego ryzyka i o których po uciążliwej walce z burzą, deszczem i wichrem na oceanie, słuch całkowicie zaginął. Odlecieli wśród okrzyków radości całego kraju, i zaginęli.

Czy i on miał również tak zginąć z horyzontu jak pilot wojenny Nungesser, który pokonał 105 przeciwników, a który został pokonany przez jeden ocean? Nikt nie widział więcej Liatego ptaka, odprowadzanego wśród triumfu rozentuzjasmowanych Fracuzów, kiedy znikł na horyzoncie lotniska Cherbourg. Ta gęsta mgła — czy była to ta sama, którą teraz zwalczal Lindbergh? Za cienie tych obydwu walczył w tej chwili. Czyż wiedział ktokolwiek w jaki sposób zakończyli życie, czy wskutek eksplozji motoru zostali wyrzuceni w powietrze, czy potęga nawałnicy cisnęła ich płonące ciała na wodę, czy też tułając się po bezbrzeżnej pustce oceanu zginęli śmiercią głodową, albo czy też teraz jeszcze gdzieś się męczą, podczas gdy Lindbergh zmierzał poprzez mgłę, deszcz i grad ku swemu celowi, niewzruszony losem tych dwu, którzy próbowali tego przed nim, a już całkiem nie myśląc o tych, którzy przyjdą po nim. Szum wody i ryk burzy brzmiał w uchu pilota, warczenie motoru i jego monotonia uspokajały go teraz. Bez ruchu siedział na swym małym wyplatany krzeselku, z drążkiem sterowym pomiędzy stopami, z wzrokiem utkwionym na tablicy z zegarami, — drugi Krzysztof Kolumb, wracający z odkrytego już świata, by staremu podarować nową drogę. I jakby na dowód, że wyższe moce prowadziły tu wybrańca poprzez rozpetany żywioł nocny, rozjaśniła się nagle mgła, chmury przybrały kształty postaci, rozwiały się i na niebie ukazały się niebieskie plamki: nowy dzień. I lotnik doznał teraz uczucia szczęścia, jakiego nie znał w ciągu dwudziestupięciu lat swego życia, promienie nowego dnia były dla niego wskaźnikiem wolności, pokonania niebezpieczeństwa. Nie byłby się nigdy podjął tego lotu, gdyby był świadom okropności tej nocy. Teraz był już poza nim, teraz zbliżała się nagroda.

Nagroda? dwadzieścianę tysięcy dolarów, nagroda Raymunda Ortega. Spodziewał się, iż ci ludzie w St. Louis podarują mu tę małą maszynę, ten jednomotorowy jednoplatoślec bez radia, i że w lotnictwie swego kraju zajmie teraz poważne stanowisko.

Tak wyglądały życzenia lotnika Lindbergha,

który przygotowywał starannie swój lot przez sześćdziesiąt dni, a potem wsiadł do aeroplanu tak, jak zwyczajny pasażer, jadący dla przyjemności. Gdyby lotnik Lindbergh wiedział w tej godzinie, co go czeka, gdyby wiedział, że przez całe swoje życie będzie niewolnikiem swego powodzenia, że lata całe będzie musiał spędzić na ucieczce od tego, co mu przyniósł ten dzień, — zapewne tak samo nie byłby zawrócił w owej nocy grozy. Ale może byłby go przeszedł taki sam dreszcz trwogi przed konsekwencjami sławy, jaki nim wstrząsnął, kiedy spostrzegł po śnieżycy lodową pokrywę, która się utworzyła w tej majowej nocy na skrzydłach jego towarzysza. Teraz roztopiała się pod wpływem promieni wschodzącego słońca, szybciej pracował motor, spokojniej biło serce Lindbergha. On, młodzieniec żądny przygód ufał swemu szczęściu, szczęście towarzyszyło mu. Czy było to to samo szczęście, które opuściło lotnika Nungessera? A młody Charles Augustus Lindbergh, jeszcze większy śmiałek, niż Francuz, leciał bez radia i sam, pokonywał przeszkody i żywioły.

I tak unosił się lotnik Lindbergh półtora dnia pomiędzy kontynentami, w celu rozwiązania pytania, czy będzie uznany głupcem, czy też bohaterem. Mocno przechylała się szala wagi na stronę bohatera, kiedy ujrzał pierwsze łódzie rybackie, wskazujące na bliskość lądu. Zdławił motor, chciał mieć pewność. Lotem ślizgowym sunął ponad rybakami: „Gdzie jest droga do Irlandii?” Żadna odpowiedź nie doszła do uszu nastuchującego, czekał w napięciu przez kilka sekund, potem poleciał dalej, nie otrzymawszy informacji, widział jeszcze na drugiej łódce zdziwione oblicze starego człowieka, poczem obraz zniknął. Dwa światy zetknęły się na wybrzeżu irlandzkim, dwoje ludzi, mówiących różnymi językami. Bo wiem ani Lindbergh nie byłby zrozumiał galijskiej odpowiedzi rybaka, ani Irlandczyk nie byłby mógł pojąć, co ten człowiek, poruszający się ponad nim, chce wyrazić w języku zniemawidzonego kraju.

Jeden z rybaków nie spojrzał w ogóle w górę, wydawało mu się niemożliwością, by z zachodu mógł tu przylecieć jakiś człowiek, drugi wprost zaniemówił na jego widok. Żaden z nich nie chciał mieć nic do czynienia z tym zjawiskiem. Uważali je za zbeszczeszczenie wieczystych spraw, ono powinno się było oddalić. Oddaliło się. Lindbergh poleciał dalej. A kiedy wyłoniło się wybrzeże lądu, przygotowywała się Europa na przyjęcie bohatera.

II.

Ktokolwiek jechałby tymi dniami przez Francję, mógłby często zauważyć obraz, przedstawiający Wuję Sama w karykaturze, jako wyzyskiwacza, który przelicza zawartość worków, z pieniędzmi francuskich weteranów wojennych. Podpis pod obrazem, mówił: „Shylock żąda zapłaty”.

(C. d. n.)

Tabela loterii

MEURZĘDOWA z dnia 8 września

I i II ciągnięcie

GLÓWNE WYGRANE

Stała dzienne wygrana z 5.000 padła na

nr. 92842

Zł. 25.000 na nr. 20429

Zł. 15.000 na nr. 75996

Zł. 10.000 na nr. 13437 35608 39093 52569

707527

Zł. 2.000 na nr. 12004 15614 32804 55958

61212 78254 89809 94837 98729 109559 111396

126355 141287

Zł. 1.000 na nr. 2402 5697 7544 8238 14751

18403 21081 22689 24061 31981 33482 38467 38891

55158 63340 72574 79035 84213 93044 93889 99101

99704 101637 102610 105221 112616 121175 122540

125998 127760 132066 134399 143150 144841

145085 150617 152761 155753

Wygrane po 250 zł

106 21 52 581 86 642 725 30 48 95 1015

66 69 70 120 36 244 57 66 328 79 640

68 74 743 47 79 91 815 943 49 2030 214

539 57 687 801 3069 286 437 556 614 15

720 63 820 958 4030 37 40 122 43 45 54

239 330 50 70 824 37 71 961 5032 71 133

837 580 8 694 624 88 946 66 6047 252 92

332 512 2 74 816 57 85 914 7218 354 73

488 623 737 69 920 8042 153 214 480 669

714 43 901 725 118 242 44 73 320 433 505

666 83 91 820 97 952

1009 318 39 71 72 443 533 87 600 35 730

879 813 44 11052 92 173 38 381 505 95 651

69 70 781 968 86 12129 219 44 80 99 350

524 84 852 64 13025 152 219 23 74 78 519

78 603 788 97 915 76 14070 84 106 206 327

65 569 85 91 96 624 93 990 15164 98 308

30 463 592 605 17 26 915 16 16118 47 50

70 339 549 621 92 860 977 17015 160 63

201 479 563 65 67 691 738 801 27 907 17

66 82 18030 77 156 61 62 243 59 89 317

25 434 80 643 899 937 19020 56 89 111 52

200 2 23 69 340 456 81 503 32 667 79 888

20100 15 40 380 452 71 515 607 962 72

93 21004 51 234 318 583 610 90 774 96 825

22073 164 91 255 93 444 86 530 97 99 690

736 823 926 23003 143 208 363 515 680 82

955 24150 311 630 720 825 92 25356 64 68

432 99 588 781 937 26082 118 67 370 401

617 18 57 27152 216 50 690 830 955 85

28218 325 409 39 67 73 506 67 97 727 63 948

80 29025 99 256 82 306 20 447 535 739 99 823

26 46 30031 234 70 370 405 584 691 844 84 31066

178 456 549 768 906 26 32085 103 90 270 364

555 683 575 858 85 926 44 33083 170 264 67 339

419 49 608 26 18 798 837 922 34039 42 187 267

76 319 44 45 418 27 32 586 667 98 773 863 705 32

38034 214 34 58 363 429 57 88 509 49 75 709 27

79 882 89 909 36026 40 79 82 140 49 258 345 75

416 509 36 86 748 769 75 847 92 985 37089 117

37 300 40 607 10 13 95 803 72 943 93

38085 96 137 347 498 595 604 803 939

39268 304 487 90 628 785 802 959

40032 155 88 299 318 417 515 810 85 916

41432 68 82 795 818 924 41 42026 56 103

294 300 82 460 660 854 60 953 43066 203

72 358 404 19 93 535 628 97 803 44059

214 71 423 612 895 885 45162 223 429 569

794 854 913 46128 40 47 66 74 495 62 807

14 40 33 919 60 47058 334 430 38 99 738

85 48090 92 128 318 424 68 83 92 592 721

87 802 33 941 49071 90 178 323 29 84 416

42 587 98 645 85 786 858 94

30008 378 503 59 771 805 41 912 16

51032 325 430 711 94 57 820 54 90 52000 24

110 254 442 506 17 920 53027 57 168 742

52 54049 214 16 474 661 835 951 55052 102

30 66 221 361 433 558 82 638 42 705 56058

133 321 24 479 532 750 900 57111 47 424 60

578 809 941 58022 61 125 72 306 48 75 76

403 26 574 679 780 59076 367 444 625 90

936

60195 211 572 77 83 441 61 628 90 726 65

80 61057 231 77 97 358 75 77 581 699 964

62008 93 209 614 18 91 717 876 69 63044

107 80 99 253 351 455 956 64079 94 110 55

402 51 99 546 725 58 927 65051 196 267 454

67 515 637 46 713 962 66031 139 99 274

570 851 63 79 971 84 91 67105 227 72 506

90 611 17 43 707 804 8 28 33 975 68010

465 560 775 805 923 84 69093 235 312

540 870 973

70134 243 371 88 469 97 551 652 902 36

71077 97 237 49 56 390 641 83 734 898

72015 42 108 236 437 97 919 73197 378 96

464 633 54 65 715 59 68 835 91 990 74039

92 111 21 634 50 789 95 851 980 75775

76443 54 512 606 89 947 50 77005 14 57

106 56 89 217 386 512 40 94 616 62 710

78003 90 244 333 718 863 66 937 79024

316 73 461 89 96 582 697 733 941

80005 91 95 151 353 67 406 555 63 650

701 891 909 17 85 81032 52 282 466 515 632

64 82014 108 205 44 333 461 593 83141

67 424 571 734 35 850 92 956 84254 921

755 841 85117 286 440 73 86012 80 130 58

227 337 57 411 79 99 718 896 87063 68 307

481 89 528 751 74 88226 313 23 526 714

856 989 89017 29 37 087 412 896 636

90102 67 239 91 92 314 37 98 436 512

626 726 65 883 985 91021 155 214 303 46

76 95 97 453 69 74 923 26 618 34 893 940

92075 242 498 651 789 805 92 93028 50

62 65 172 474 503 71 603 23 26 703 47

901 94060 64 194 264 519 23 61 633 86 734

39 71 829 914 74 95421 53 256 607 891

98 947 96068 80 116 86 232 71 528 938

97017 44 204 15 309 436 48 500 11 27

682 918 98087 169 223 78 395 97 459 757

904 71 90 95 99015 21 152 335 69 568

100286 330 601 82 980 101269 303 24

95 406 70 743 78 86 94 102140 65 203 827

103028 47 57 110 37 73 277 426 88 546

639 713 42 847 935 104143 83 227 72 359

488 511 59 671 767 814 937 96 105566 79

81 660 792 893 999 106054 291 304 74 400

577 661 710 50 811 98 107069 180 245 362

108169 261 349 591 638 755 59 89 70 822

27 109075 99 214 45 319 50 79 84 479 501

47 624 713 800 23 55 999 95

110308 36 414 81 778 999 111118 51 62

238 348 425 74 556 630 46 63 716 91 827

112022 92 232 460 92 635 716 823 61 996

113008 42 238 387 457 58 571 703 900 93 99

114157 307 421 61 96 635 710 72 115103

219 20 50 94 303 88 636 701 85 984 86

116319 57 93 719 57 882 97 117005 116 64

223 333 84 743 118257 89 318 872 952

119003 172 216 43 300 665 711 32 64 823 28

45 954 66

120040 121 72 241 338 490 570 121042

74 257 403 755 58 843 93 122041 104 29

333 795 123137 38 252 337 620 874 512 15

20 124044 93 258 332 819 993 125007 177

223 338 498 589 126099 193 238 309 20

490 614 950 61 88 87 98 127093 279 491 305

721 32 857 923 128035 42 286 475 553 655

129182 321 22 23 47 81 511 13 811 15 30

905

130271 99 337 98 498 308 17 697 633

867 906 97 131278 370 425 523 66 649 753

55 835 64 942 67 132122 86 268 3 400 711

91 851 982 133097 296 332 453 520 94 699

134013 220 369 90 474 548 704 135275 81

330 37 73 458 588 671 702 48 79 923

136031 271 402 23 27 47 91 634 813 940

137005 298 335 36 409 68 551 671 900 67

138005 417 43 82 787 98 825 139127 291

96 341 447 669 75 803 955

140325 436 617 65 860 141078 149 86 250

376 544 79 683 84 845 910 142086 130 214

18 24 61 408 614 809 936 143016 20 105

235 301 88 409 631 728 887 144033 195 323

417 45 82 88 642 51 813 95 948 145171 68

246 59 452 70 87 566 631 715 805 903 78

146064 184 548 68 704 147012 20 23 124

37 44 84 380 406 509 76 760 834 36 44

148077 183 219 60 69 81 306 461 532 98

149114 368 498 578 782 841 960 97

„Rien ne va plus!...”

MONTE CARLO -- GNIAZDO HAZARDU

Na lazurowym brzegu

Wzniesiono ją nad samym brzegiem morza. W dni pogodne widać z jej okien, jak na horyzoncie ciemny błękit morza przechodzi w lazur nieba. Właśnie w dni pogodne (innych nie ma tutaj prawie wcale) jest to niewypowiedziane piękne: ten falujący bezmiar błękitu, ten ruch bezustanny, jak m wre ziemia — w obliczu wiekiwego spokoju, co zastęgi na niebie gamę barw, przechodzących aż po najczystszy biel od zwykłego lazuru.

Z jej drugiej strony rozciąga się widok na skwer, na którym wprawna ręka ogrodnika wypielegnowała palmy, pinie i kaktusy.

Przed gmach „świątyni” zajeżdżają auta jedne za drugimi. Lśni się w oczach od blasku Rolls-Royców, Packardów, Citroënów, Chevroletów, Buicków. Po marmurowych schodach wstępują damy w balowych sukniach obok starszyszek podpierających się laską, wyfraczeni eleganci obok turystów w sportowych kostiumach. Wygalowany portier wita każdego majestatycznym skłonieniem głowy.

Absolutna cisza

Przez eleganckie foyer przechodzi się do ogromnej, w półcieniu tonącej, sali. Zapada już mrok wieczorny, więc szklany sufit niewiele światła przepuszcza. Z sufitu wiszą wielkie, ale nie zapalone żyrandole. Chociaż w sali zgromadzonych jest kilkaset osób, jednak panuje absolutna cisza. — Wkraczając w te progi doznaje się wrażenia, jakby się stało w obliczu jakiegoś wielkiego misterium. Bo oto wszyscy obecni zgromadzili się wokół czterech jasno oświetlonych stołów. Pośrodku każdego z nich tarcza, podzielona na trzydzieści sześć przegródek. Tarcza obraca się powoli, podczas gdy w powrotnym kierunku skacze po przegródkach mała biała kulka.

To ruleta.

Jesteśmy w Monte-Carlo.

Na zielonym suknie

Na zielone sukno, którym obciągnięto stoły po obu stronach rulety, padają sztony dwudziesto-, pięćdziesięcio- stufrankowe. Okrą-

głe, kolorowe kawałki drzewa. Na żółte kwadraty, ponumerowane od jednego do trzydziestu sześciu, padają drewniane sztony. Podczas gdy kulka obiega ruletę. Lecą czerwone sztony czterdziesto- frankowe, lecą zielone kółka war tości stu franków, pada duży, kwadratowy szton: tysiąc franków.

I nagle ostrzegawczy głos krupiera:

— Rien ne va plus!

Cofają się ręce na brzeg stołu, usuwają na bok grabki krupierów. Kulka wpada w przegródkę. Wszystkie oczy patrzą teraz w jeden punkt, każdy czuje jakiś bolesny skurcz serca: i ten, co postawił dwadzieścia franków na „rouge” i ten, co rzucił tysiąc na „vingt-neuf”.

Bo oto małym, spokojnym głosem obwieszcza krupier: „trente-quatre”.

Ach, byłoż to postawić maksymalną stawkę: 12.000 na trzydziestkę czwórkę i teraz, odebrawszy 36 razy tyle, 432.000 odejść spokojnie. Ale ktoś mógł wiedzieć, że właśnie 34! — Leży tam jakaś dwudziestofrankówka. Wprawna ręka odrzuca krupier siedem sztonów stufrankowych, dodaje jedną dwadziestkę i przysuwa grabkami do szczęśliwca, podczas gdy dwaj inni krupierzy zgarniają ze stołu przegrane tysiące. A po chwili znów padają na zielony sukno stopy sztonów, bowiem krupier zapowiedział już nowy rzut kulą.

— Marquez le jeux, faites vos jeux messieurs!

Na co postawić

Jakiś starszyszek, przed którym piętrzą się stopy stufrankowych sztonów, nie podnosi prawie oczu spod pomiętej kartki, na której porobił sobie jakoweś obliczenia. Co kilka chwil odlicza sześć, siedem sztonów i podając je krupierowi, szepem mruczy:

— Jeden, dziewięć, siedemnaście, dwadzieścia pięć, dwadzieścia osiem, trzydzieści sześć.

Nawykłą, wprawna ręka rozrzuca krupier drewniane krążki na wskazane numery.

Znow kulka przebiega kilkakrotnie tarczę i po chwili opada w jedną z przegródek. Białe ręce zaciskają się na sztonach nerwowo, jakby resztę ich chciały uchronić:

— Osiemnaście.

Krupierzy zgarniają grabkami stopy szto-

nów. Siwy starszyszek nie oderwał nawet oczu od swych obliczeń, tylko wyciągnął ku krupierowi rękę pełną stufrankowych liczmanów i sepleni mu swoje numery.

Są tacy, którzy składają rulety zgodnie z biegiem kulki. Są inni, którzy przeciw biegowi. Jedni rzucają na numer co trzeci, drudzy na całe tuziny. Ale za każdym razem krupier zgar nia całą masę sztonów.

I w absolutnej ciszy przechodzą godziny uporczywego, beznadziejnego pytania: na co postawić? I w odrętwieniu mijają chwile ścigania rozpalonym wzrokiem skaczącej po numerach kulki.

Co parę godzin zmieniają się krupierzy, co pewien czas odchodzą od stołu gracze i miejsca ich zajmują nowi. Ale na zielony stół niezmien nie, bez przerwy pada deszcz kolorowych sztonów.

Przechodzimy do bocznej sali: nie ma tu rulety, zamiast niej krupier rozkłada na stole karty. To baccarat, obok rzuca kośćmi. Dalej kręci się ruleta o dwóch takich tzw. double rite.

Na sali staje się jaśniej. Przez szklany dach wpadają pierwsze promienie. Za chwilę opustoszeją na parę godzin sale kasyna. „Świątynia” Mamony pozostanie pusta, by znów przygotować się na przyjęcie tych, co przychodzą tu opłacić swoją wiarę w bogactwo, i tych, co do stracanych tysięcy dłożą nowe. Ale nie powrócą wszyscy. Ich miejsca zajmą ci, których matką też była... nadzieja.

Egipt oczekuje następcy tronu

Stambuł, 9. 9. PAT. Stambulskie pismo „Yeni-Sabah” podaje, że młoda królowa egipska Farida spodziewa się urodzenia dziecka w początkach listopada b. r. Z tego też względu zapowiedziana na b. m. wizyta króla Faruka I. w Turcji została odroczone do wiosny przyszłego roku.

Będzie to pierwsza podróż zagraniczną króla Egiptu od czasu wstąpienia na tron.

Minister spraw zagranicznych Egiptu przybędzie w październiku b. r. do Ankary celem podpisania paktu turecko-egipskiego, zawartego w Kairze w początkach b. r. przez tureckiego ministra spraw zagranicznych Rusztu Arasa.

Powrotny lot „Lientenant de Vaisseau” z Ameryki

Horta (Azory) 9. 9. PAT. Wodnopłatowiec „Lientenant de Vaisseau Paris” wystartował o godz. 8.20 w drodze z Nowego Jorku do Lizbony, gdzie oczekiwany jest w późnych godzinach popołudniowych.

HERMINA ZUR MUEHLEN

Niepoprawna Muszka

Wśród wielu miłych psów, które wnosili zawsze w me życie odrobinę radości, było tylko niewiele takich, któreby nie ściagały kur. Nie skubały ich i nie zabijały. Dziwnym zbiegiem okoliczności ofiary stanowiły prawie zawsze własność jakiejś ubogiej wdowy lub człowieka, który posiadał właśnie tę tylko jedną kurę!

W każdym jednak razie można było tę sprawę załatwić w cztery oczy, kwitowało się milczeniem, kilka obelg i płaciło żadaną sumę. Na tym sprawa się kończyła. Muszka natomiast uważała za stosowne narazić się samemu państwu w ten sposób, że zaatakowała kurę żony pewnego inspektora policji, siedzącą właśnie na jajach. Z miejsca otoczyli ją strażnicy, — którzy zarzucili jej, że wyzbyła się w chytry sposób kagańca. (Kura, którą Muszka osku bała, znikła bez śladu).

Po długich pertraktacjach właściciele policyjnej kury okazali się ludźmi skłonny do kompromisu. Muszka dostała wprawdzie mandat karny na dwa szylingi, ale tylko z powodu braku kagańca.

Nie wzięła sobie zbytnio tego incydentu do serca, a ponieważ nie okazała żadnej skruchy,

uważała za stosowne przemówić jej w domu do ambicji i sumienia.

— Popatrz, Muszko! — powiedziałam. — Tak się nie postępuje! Nie wolno napadać na matkę wielu niezaopatrzonych dzieci. Jedno zwierzę nie powinno napadać na drugie!

Muszka rzuciła mi na to dziwne spojrzenie, które było tak wymowne, jak gdyby przemówiła nagle ludzkim głosem:

— Tak? — pytały jej piękne oczy — a ludzie? Tym wolno napadać na siebie, zadawać sobie ból, a nawet zabijać się nawzajem?

— Ale nie atakuje się bezbronnych, Muszko!

I znowu zapytały bursztynowe oczy, ale szy derczo i gniewnie:

— A ludzie?

Byłże to przypadek czy też Muszka spojrziała umyślnie w tym momencie na wiele gazet, które leżały na stole i które zwykłam być głośno odczytywać? Był to może zgubny zwyczaj ta głośna lektura. Kto wie, ile pies rozumie z mowy ludzkiej? Jeżeli codziennie, ba całymi tygodniami i miesiącami powtarzają się te same wiadomości z różnych frontów wojennych i z areny polityki międzynarodowej to jest

przecie możliwe, że pies, który się temu wszystkiemu przysłuchuje, pojmie w końcu wstrząsający sens tych informacji.

Nieco zawstydzona opuściłam głowę. Jako człowiek nie powinnam była wytoczyć przeciw Muszce tego rodzaju argumentów. To było jasne. Mój piesek wiedział już przecie teraz, że człowiek nie jest dobry.

Muszka zauważyła, że wprawiła mnie w zakłopotanie i zaczęła teraz cicho i zupełnie taktownie machać ogonkiem.

Wiedziała, że kiedy podniosę teraz głowę, skoczy na mnie i ugryzie mnie radością i namiętnie w ucho.

To nie mogło się stać gdyż w jakiś sposób musiało się wyjaśnić, że porządny pies nie napada na żadne kury, specjalnie zaś na kury należące do przedstawicieli władz.

Etyka zawiodła.

Uciekłam się więc do praktycznych argumentów. Podsunęłam Muszce mandat karny pod nos i powiedziałam ze smutkiem:

— Dwa szylingi, Muszko! Ileż wspaniałych przysmaków dla ciebie moglibyśmy za to kupić!

Znowu ugodziło mnie nieubłagane, bezlitosne spojrzenie z tych tak zazwyczaj ufnych i dobrych oczu. I znowu sens tego spojrzenia u- krałam instynktownie w słowa.

— A ile przysmaków dla ludzi możnaby kupić, gdyby nie wydawano tak olbrzymich sum

UŚMIECHNIJ SIĘ

—ooo—

Humor francuski

Prezydent Lebrun spędził wywczasy w miejscowości Vizille w pobliżu Grenoble.

Jak „donosi” jedno z satyrycznych piśmierek paryskich, prezydent wrócił do stolicy taki opalony, że nie poznał go... odzwierciany Pałacu Elizejskiego. Wziął go za prezydenta republiki Haiti!...

Gentleman

Świetny karykaturzysta Z... siedzi samotnie w przedziale pociągu Zakopane—Warszawa.

W Chabówce wsiada do przedziału jakaś otyła dama, obławowana pakunkami, pada ciężko na ławkę i woła zdyszczanym głosem:

— Jeszcze sekundę, a byłabym się spóźniła! Tak pędziłam, tak pędziłam!

Z... kłania się szarmancko i mówi:

— To było doprawdy bardzo uprzejmie z pani strony!...

Tydzień grzeczności

W Sowietach, jak wiadomo, rok rocznie urządza się tydzień grzeczności.

Do jednego sklepu bławatnego wchodzi jakaś elegancka klientka.

— Proszę o biały materiał w niebieskie groszki — zwraca się do ekspedienta.

— Służę.

Pani ogląda podany sobie materiał.

— Nie. Nie ładny. Może ma pan w większe zielone groszki?

— Owszem, jest.

— To? Paskudne. Już lepiej wezmę zielony materiał w czerwone paski. Macie?

— A naturalnie.

Sprzedający zwija się, jak może. Zmęczony i zziębnięty lała po sklepie. Klientka wciąż grymasi.

W końcu zdenerwowany subiekt mówi:

— Pozwoli pani, że ja, zamiast pani pójdę trochę do cholery?

Wszystko jedno

Mężczyzna do sklepowej:

— Proszę o trzy pary jedwabnych pończoch dla mojej żony.

Sklepowia: Z jakiego jedwabiu i w jakim kolorze?

Mężczyzna: Wszystko jedno. To już pani powie moja żona, gdy przyjdzie zmienić.

na zbrojenia? — pytała Muszka.

I znowu wzrok jej powędrował ku gazetom na stole.

Siedziałam oniemiała i pobita, z mandatem karnym w ręku. I oto gdy nie miałam już żadnych argumentów, gdyż jako człowiek obarczony wszelką krzywdą ludzką nie mogłam ich wytoczyć, Muszka sama wreszcie zrozumiała swoją winę.

Przypelzła blisko do mnie, podniosła swój aksamitny łebek i pocałowała ze skrucą niebieski mandat karny, który uwieczniał jej występki. Przy tym zmarszczyła czoło a jej oczy były teraz smutne i błagalne. Potem usiłowała nieszczęsną kartkę odsunąć swą łapą, bym już jej więcej nie widziała.

Może brzmi to śmiesznie ale zrobiło mi się wesoło na duszy: mały pies uznał, że źle postąpił, a więc może kiedyś i ludzie...

— Muszko!

Skoczyła na mnie a widząc, że mam bardzo poważną minę, zaczęła szarpać mnie za całych sił za włosy, co z nieznanym mi bliżej powodem uważała za największe pocieszenie.

Nawiasem mówiąc, kura policyjna ukazała się znowu na widowni. Powodzi jej się wcale dobrze, a liczne jej pisklęta nie straciły swej matki.

Mandat karny przechowuję. Kiedy Muszka robi taką minę, jak gdyby chciała spłatać psi kusa, wyjmuję wówczas mandat i pokazuję go jej. Wtedy pies staje się na krótką chwilę cichy i grzeczny. Napewno myśli wtedy o tych chwilach, kiedy on, dobry pocziwy mały pies zachował się jak człowiek. Myśli o tym i wstydzi się.

Stan zdrowia Wajsówny nadal b. ciężki

Stan zdrowia Jadwigi Wajsówny jest nadal bardzo ciężki. Wajsówna która przywiczona została do Łodzi w niedzielę, przebywa obecnie na kuracji w szpitalu Ewangelickim.

Wczoraj Wajsówna była zbadana przez konsylium lekarskie, które stwierdziło silne zapalenie ogniskowe prawego płuca. Chora ma nadal podwyższoną temperaturę.

Dopiero wczoraj zauważono lekką poprawę

We wtorek w południe odwiedził Wajsównę prezes ŁOZL p. Szniłakowski, który przyniósł jej bukiet kwiatów i wieńca bombonierkę z cukierkami. Prezes Szniłakowski życzył Wajsównie w imieniu całej armii lekkooatletów polskich rychłego powrotu do zdrowia.

Dzięki uprzejmości władz szpitalnych Wajsówna otrzymała bardzo ładny pokój.

Mecz Ligowy Warta — Wisła atrakcją najbliższej niedzieli

W niedzielę 11 września czeka Kraków sensacja sportowa. W dniu tym zostanie rozegrany nadzwyczaj ważny mecz ligowy, między Wisłą a Wartą. Jeśli się zważy iż Wisła zajmuje drugie miejsce w tabeli, a Warta znajduje się obecnie znowu w dobrej formie, to można być pewnym, że mecz ten będzie niezwykle zacięty. Zdecyduje lepsza forma i lepsza dyspozycja strzałow. W każdym razie będziemy świadkami pięknej i zaciętej gry. Początek zawodów na boisku Wisły godz. 16. Poprzedzą zawody o puchar KOZPN Grzegórzecki K. S. II. — Wisła II. o godz. 14.

Garbarnia gra w niedzielę ze Śląskiem

W nadchodzącą niedzielę o godz. 16-tej w Świętochłowicach odbędzie się spotkanie piłkarskie o wejście do Ligi Państwowej pomiędzy Śląskiem a krakowską Garbarnią.

Spotkanie to będzie bardzo ciekawe, gdyż w razie zwycięstwa Śląsk stanie się obok klubu krakowskiego drugim pretendentem do zasilenia Ligi Państwowej. W tej chwili w rozgrywkach prowadzi Garbarnia przed Union Touringiem z Łodzi, a Śląsk zajmuje miejsce trzecie. Czwarta drużyna walcząca w finałach jest tylko dla pozostałych dostarczycielem punktów.

Tłoczyński, Hebda i Spychała w Chełmku

Tłoczyński, Hebda i Spychała wystąpią w dniu 11 września br. w Turnieju Tenisowym urządzonym przez Bata-Tenis-Klub w Chełmku (pow. Chrzanów).

Początek turnieju o godzinie 9 rano. Wstęp 2 zł. od osoby (trybuna). Bilety w przedsprzedaży w sklepach Bata. Z Krakowa, Katowic i Bielska dogodnie połączenia kolejowe i autobusowe.

Kolarskie mistrzostwa Polski na torze „Cracovii”

Już w najbliższą niedzielę będziemy świadkami najciekawszej batalii w torowym kolar-

stwie, t. j. długodystansowego mistrzostwa Polski. Wyścig taki po raz pierwszy w Krakowie został rozegrany w ub. roku i dostarczył moc emocji. Zawodnicy nasi, mimo dobrej formy, w biegu tym poważniejszej roli wówczas nie odegrali z powodu braku solidarności i złej taktyki. Nie potrafili oni przeciwstawić się koalicji Warszawiaków i koszulka z Białym Orłem powędrowała do stolicy.

Obecnie za najgroźniejszych przeciwników mają zawodników łódzkich: Osmulskiego, Wójcika, Schmidta, Błaszczyńskiego, Stańcza i Derwisińskiego. Początek zawodów o godzinie 10.30 rano na torze „Cracovii”.

Skład kobiecej reprezentacji Polski na lekkoatletyczne mistrz. Europy

Jak wiadomo, w Wiedniu rozegrane zostaną lekkoatletyczne mistrzostwa Europy 17 i 18 bm. Reprezentacja Polski na zawody te wyjedzie z Warszawy 15 bm. W skład ekspedycji polskiej wejdzie: Walasiewiczówna, która startować ma na 100 i 200 m., w skoku w dal w sztafecie 4×100 m. (Nadto zgłoszona została do oszczepu lecz start w tej konkurencji jest wątpliwy).

Oprócz Walasiewiczówny w biegu 4×100 m. wezmą udział: Książkiewiczówna, Gawronska i Kałużowa.

Wreszcie Flakowiczówna startować będzie w kuli, a w skoku w dal — Słomczewska.

Z zawodniczek, które nie wezmą udziału: Kwaśniewska przechodzi obecnie operację, Wajsówna (leży w szpitalu chora na zapalenie płuc), a Czarnocka dopiero co opuściła szpital.

Wyznaczone do reprezentacji Polski zawodniczki przebywają obecnie w obozie CIWF na Bielanych.

Bez Niemców motocyklowe mistrzostwa Europy

Z Berlina donoszą, że niemieckie władze sportowe wydały zakaz startu niemieckim motocyklistom na mistrzostwach Europy, które w najbliższą niedzielę rozegrane zostaną w Pradze czeskiej. Zakaz ten pozostaje w ścisłym związku z wydarzeniami politycznymi.

Tajemniczy nożownik grasował na Starowiślniej — Dwie ofiary nocnych napadów

Ubiegłej nocy na stacji Pogotowia Ratunkowego opatrzono dwie osoby, które padły ofiarą napaści nożownika na ul. Starowiślniej.

O godz. 1-szej w nocy przywieziono taksówką na stację 40-letniego Juliana Dzierżyńskiego, drukarza, zamieszkałego przy ul. Salwatorskiej L. 64, który na ul. Starowiślniej został pokłuty nożem i doznał rany podbrzu-

sza. W stanie ciężkim odstawiono go do szpitala.

W tym samym czasie zgłosił się na stację 36-letni Tadeusz Głowacki, murarz, zamieszkały przy ul. Grzegórzeckiej L. 11, który również na ul. Starowiślniej został napadnięty przez nieznanego osobnika i pokłuty nożem. Doznał on rany podbrzusza. Po udzieleniu pierwszej pomocy przewieziono go do szpitala.

Torturami zmusił wieśniaka do wydania pieniędzy

Trzej zamaskowani bandyci dokonali rabunku na dom Jakuba Mirka w Sośnie pod Grybowem.

Skrepowali Mirka sznurami, po czym tak długo bili go kijami, aż wieśnik wskazał im miejsce, gdzie schował pieniądze. Bandyci zna-

leżli tam zaledwie 1 dolara, wobec czego ponownie zaczęli bić Mirka, który wydał im jeszcze 2 dolary, schowane w kominie na strychu

Nagły zgon na stacji

Na stacji kolejowej w Dębicy zmarł nagle poborca skarbowy z Łańcuta, Władysław Łabucki, który jechał do szpitala, aby leczyć się na wadę serca.

KRAKÓW DO POŁUDNIA

Przed lotem stratosferycznym

Aparatura do badania promieni kosmicznych została wykonana w Krakowie

W związku ze zbliżającym się terminem lotu polskiego balonu do stratosfery, warto zanotować, że w Krakowie wykonana została całkowicie aparatura do badania promieni kosmicznych w czasie lotu. Skomplikowana aparatura zbudowana została w pracowni Zakładu Fizycznego Akademii Górniczej pod kierownictwem prof. dr Mieczysława Jeżewskiego, przy pomocy jego asystentów. Aby mieć wyobrażenie o dokonanej pracy nadmienić trzeba, że trwały one około roku. — Wspomniane przyrządy w liczbie 4 służyć będą do przeprowadzania ważnych w znaczeniu naukowym pomiarów fizycznych, a mianowicie do liczenia promieni kosmicznych. W tym celu wykonano dla aparatury ogółem 100 liczników, które — jak i pozostałe wszys-

tkie części przyrządów zbudowane są wyłącznie z materiałów krajowych w pracowni krakowskiego uczonego.

Ogółem przyrządy ważą około 80 kg., a cena ich sporządzenia łącznie ze 100 licznikami wynosi około 8.000 zł. Aby zdać sobie sprawę z ekonomii kosztów wykonania pracy warto zanotować, że tylko jeden licznik do mierzenia promieni kosmicznych, sporządzony przez jedyną w tej dziedzinie produkującą firmę Philips kosztuje około 1.000 fr. Z początkiem nadchodzącego tygodnia twórcy aparatury z prof. Józewskim na czele udadzą się do Zakopanego, gdzie w dolinie Chochołowskiej dokonają wmontowania przyrządów w gondolę balonu stratosferycznego.

z Zakopanego na Polanę Chochołowską, był ostatnio w znacznym stopniu utrudniony. — Ostatnie 3 kilometry drogi należało poprawić i rozszerzyć, celem umożliwienia przewożenia gondoli balonu „Gwiazda Polski”, a następnie powłoki stratostatu. Od 2 dni w górach zapanowała pogoda i tempo prac przy rozszerzaniu drogi znacznie wzrosło. W chwili obecnej chociaż roboty końcowe jeszcze trwają, stan drogi pozwala na całkowicie bezpieczne i pewne przewiezienie gondoli. Tylko w paru miejscach transport dużym ciężarowym samochodem będzie wymagał nieco więcej środków ostrożności.

Na Polanie Chochołowskiej już od 2 miesięcy pracuje i prowadzi systematyczne badania za pomocą balonów - sond wojskowy posterunek meteorologiczny, którego zadaniem jest dokładne ustalenie lokalnych prądów powietrznych w Dolinie Chochołowskiej. Ostatnio posterunek, składający się z kaprała Kościelskiego i dwóch szeregowych, został wzmocniony przez przybycie na miejsce fizyka - meteorologa mgr Rafałowskiego, który obejmie całość prac i pozostanie w Dolinie aż do chwili startu.

Prace przygotowawcze w Dolinie Chochołowskiej

Prace przygotowawcze konieczne dla przechowania gondoli stratostatu i wmontowania w niej przyrządów naukowych i nawigacyjnych na miejscu startu dobiegają końca. Gondola na okres przedstartowy musi się znajdować w specjalnym pomieszczeniu (ro-

dziej drewnianego domku), gdzie będą wykonywane prace końcowe, montowanie i malowanie. W chwili obecnej duże drewniane pomieszczenie na gondolę jest już gotowe i czeka na jej przybycie.

Jak wiadomo, przejazd ciężarowym autem

Parlamentarzyści zagraniczni w Krakowie

Złożenie hołdu u trumny Marszałka Piłsudskiego. — Uroczysty obiad w salach Starego Teatru

Dziś w piątek o godz. 9-ej rano przybyła do Krakowa specjalnym pociągami z Warszawy wycieczka uczestników międzynarodowej konferencji parlamentarnej w liczbie około 120 gości zagranicznych i około 20-tu przedstawicieli polskich izb ustawodawczych.

Program pobytu parlamentarzystów jest następujący:

Godz. 9.10 odjazd autobusami Śląskich Linii Autobusowych sprzed dworca bezpośrednio na zwiedzanie miasta. Godz. 10-ta złożenie hołdu u trumny Marszałka Józefa Piłsudskiego na Wawelu.

Godz. 12.30 powrót ze zwiedzania miasta do Starego Teatru, gdzie prezydent miasta dr Mieczysław Kaplicki podejmować będzie gości śniadaniem.

Po przyjęciu o godz. 14.30 członkowie zjazdu udadzą się na zwiedzenie żupy wielickiej, skąd powrócą około godz. 18.30. Część gości uda się następnie wprost na dworzec, by wyjechać z powrotem do swoich krajów, część zaś — do hoteli, by następnie wziąć udział w uroczystym obiedzie w salach Starego Teatru, a następnie o godzinie 21.45 na przedstawieniu „Wesela krakowskiego” w murach Barbakanu.

W razie niepogody przedstawienie to odbędzie się w Starym Teatrze. Tego wieczoru zabijki Krakowa będą rzeźbiście iluminowane.

Następnego dnia parlamentarzyści udadzą się na zwiedzanie zapory w Rożnowie, zakładów w Mościcach i Zakopanego. Będzie to ostatni ich dzień pobytu na ziemi polskiej.

lewego boku dren wydzielający ropę, po czym przez dalszy rok leczyła się ambulatoryjnie w tymże szpitalu.

W styczniu 1937 r. pacjentkę prześwietlono Roentgenem i stwierdzono w ranie obecność obcego ciała. Wobec tego Szparową zoperowano ponownie, lecz tym razem w szpitalu Ubezpieczalni, a operacja wykazała, znajdujący się w lewym boku dren, obrosnięty mięsem, który usunięto przez wyjęcie 5 żeber.

W toku rozprawy rzeczoznawcy sądowi: prof. dr Rutkowski i prof. dr Olbrycht wydali orzeczenie, że jeśli wpadnięcie drenu i niezauważenie tego nastąpiło podczas leczenia w szpitalu św. Łazarza, to popełniono błąd w leczeniu. Po przesłuchaniu rzeczoznawców — sąd zamknął rozprawę, zapowiadając ogłoszenie wyroku za dwa tygodnie

—oo—

Wojewoda dr Tymiński objął urządowanie

Do Krakowa powrócił po urlopie p. wojewoda dr. Tymiński i w dniu dzisiejszym obejmuje urządowanie.

Inspektorzy pracy na robotach publicznych

Wczoraj inspektorzy pracy z Krakowa inż. Królikiewicz i inspektor Gan wyjechali do Chabówki i przeprowadzili inspekcję warunków na robotach publicznych przy budowie drogi.

Kim jest desperat?

Donosiliśmy o usiłowanym samobójstwie nieznanego mężczyzny, który targnął się na życie w parku dr. Jordana a następnie przewieziony został w stanie b. ciężkim do szpitala. Wczoraj desperat odzyskał przytomność, ale lekarzom i władzom policyjnym odmawia wyjawienia swego nazwiska i przyczyn rozpaczliwego kroku

Tajemnicze zabójstwo

Do szpitala powiatowego w Chrzanowie przewieziono nieprzytomnego mieszkańca Zagórzy N. Celarka z przestrzelonym brzuchem.

Po udzieleniu mu pierwszej pomocy lekarskiej, ciężko ranny niebawem zmarł.

Policja prowadzi dochodzenia w tej sprawie.

Na Dunajcu poniżej Rożnowa nowa wielka zapora

Sztuczne jezioro z 15 milionami sześć. wody

Podjęta została budowa nowego zbiornika i zakładu wodno - elektrycznego w Czekowie na Dunajcu o 15 klm poniżej Rożnowa. Powstanie tam sztuczne jezioro o powierzchni około 400 hektarów na pomieszczenie 15 milionów metrów sześciennych wody. Przy zarporze głębokość zbiornika wyniesie 13 metrów.

Czeków będzie t. zw. zbiornikiem wyrównawczym.

Zakład wodno - elektryczny w Rożnowie ma być czynny tylko przez kilka godzin na dobę. Nadmiar przechodzącej przez turbiny wody będzie zahamowany i skierowywany będzie do Czekowa, skąd odpływ wody odbywać się będzie regularnie w ciągu całej doby. W tym celu elekrownia w Czekowie pracować będzie pełne 24 godziny.

Zakończenie budowy zbiornika i elektrowni przewidziana jest na r. 1941.

O 50.000 zł. skarży pacjentka szpitala św. Łazarza

za fatalny dla zdrowia błąd w leczeniu

Przed krakowskim sądem okr. cywilnym toczy się wczoraj niezwykły proces przeciw szpitalowi św. Łazarza o odszkodowanie w kwocie 53.600 zł. Powództwo wytoczyła Zofia

Szparowa, którą operowano w szpitalu św. Łazarza w kwietniu 1935 r., na skutek przebiecia nożem klatki piersiowej. Szparowa leżyła się przez 7 miesięcy, mając wstawiony do

WIADOMOSCI SPORTOWE

6-ciu najlepszych biegaczy Europy zaatakują rekord świata na 800 m.

Paryskie „L'Auto” donosi, że między kilku czołowymi biegaczami Europy powstał projekt wspólnego zaatakowania rekordu światowego w biegu na 800 m. Atak na rekord odbędzie się w dniu 25 września w Paryżu.

W zawodach wezmą udział: mistrz Europy w biegu na 1500 mtr i rekordzista świata na 800 m Anglik Wooderson, mistrz Europy i wicemistrz

olimpijski na 400 m, Anglik Brown — najlepszy biegacz Niemiec i mistrz Europy na 800 m Harbig, wicemistrz olimpijski na 800 m Włoch Lanzi, wicemistrz Europy na 1500 m Belg, Mostert i nowa gwiazda lekkiej atletyki francuskiej, wicemistrz Europy na 800 m Leverque, który uzyskał już czas 1.51.6 min.

Jeden z inicjatorów tego wielkiego biegu, zapytany, czy nie było by pożądane zaproszenie Gąssowskiego, oświadczył, że Polak nie jest dostatecznie szybki, by mógł przynieść większą pomoc w ataku na rekord — stąd też udział biegaczy, którzy jeszcze nigdy nie mieli wyniku poniżej 1.52 min. nie jest pożądany.

Dziewięć państw zgłosiło już udział w Narciarskich Mistrzostwach Świata w Zakopanem

W odpowiedzi na pismo Komitetu Organizacyjnego Zawodów do poszczególnych Związków Narciarskich z prośbą o podanie zapotrzebowania na kwatery zgłosiło dotąd swój udział w Narciarskich Mistrzostwach Świata 1939 r. dziewięć państw: Anglia, Francja, Niemcy, Włochy, Norwegia, Szwajcaria, Szwecja, Grecja i Czechosłowacja, a to zarówno Svaz Czechosłowacki jak i Szwajcarski — niemiecki H. D. Łączną ilość zgłoszonych dotąd zawodników i reprezentantów Związków wynosi 191 osób. Są to jednak narazie jedynie zgłoszenia wstępne o charakterze półoficjalnym. Termin zamknięcia zgłoszeń do samych zawodów upływa dopiero 1-go lutego 1939 r., tak, że należy

spodziewać się jeszcze wielu dalszych zgłoszeń. W szczególności — Finlandii, Węgier, Jugosławii, Łotwy, Rumunii, Bułgarii, — być może także Stanów Zjednoczonych, Kanady której przed stawiciele na Kongresie w Helsinkach zapowiedzieli liczny udział, Japonii, oraz najmłodszego benjaminka Federacji Narciarskiej — Turcji, której Związek Narciarski dopiero w tym roku został zaliczony do grszaku państw zrzeszonych w F. I. S.

Dużą sensację stanowi zapowiedziany udział trzech zawodników greckich, którzy po raz pierwszy występują na arenie międzynarodowej.

mniejsze zmiany i ulepszenia w dotychczasowym profilu, który zdał dobrze egzamin praktyczny i odpowiadał w zasadzie lepiej wymaganiom terenowym niż projektowany poprzednio nowy 80-metrowy profil. Projekt Loteczki uzyskał w ostatnich dniach zatwierdzenie oficjalne dyrekcji Międzynarodowej Federacji Narciarskiej. Opracowano także szczegółowy plan stadionu narciarskiego i niebawem przystąpi się do robót terenowych.

Nowe schronisko na Kalatówkach przedstawia się już jako imponujący zaczątek przyszłego gmachu. Przedbudowa ulicy Kościuszki, stanowiącej bramę wjazdową z Zakopanego od strony dworca, jest na ukończeniu. Także prace około budowy kolei górskiej na Gubałówce i rozbudowy dworca kolejowego w Zakopanem posunęły się znacznie naprzód.

Trasy zjazdowe na Kasprowym Wierchu, których zgodnie z regulaminem międzynarodowym winno być trzy do wyboru, są już całkowicie przygotowane. W dniu 17-go września przybywa do Zakopanego z ramienia Komisji Biegów Zjazdowych i Szalimów Międzynarodowej Federacji Narciarskiej dr F. Martin, który dokona inspekcji tras i wyda swoje orzeczenie.

Prace inwestycyjne postępują naprzód we wzmożonym tempie

Nowy projekt skoczni zatwierdzony przez Dyрекcję F.I.S.

Skocznia na Krokwi znajduje się w zaawansowanym stadium przebudowy według projektu dyr. Romana Loteczki. Projekt ten zrezygno-

wał z powiększenia teoretycznych rozmiarów skoczni do 80 metrów i pozostał przy dawnej normie 75 metrów. Przewiduje on jeaynie

PIŁKARZE MAKKABI SPOTKAJĄ SIĘ Z CRACOVIA W MECZU TOWARZYSKIM

Wykorzystując wolny termin drużyna piłkarska Makkabi spotka się jutro z kombinowanym zespołem Cracovii. Mecz ten będzie przez obie strony wyzyskany, dla wypróbowania szeregu nowych graczy, którzy w najbliższych dniach wystąpić mają w nowych barwach.

Wiadomo, że Cracovia dysponuje kilkoma nowymi zawodnikami, których czeka awans do zespołu ligowego. Makkabi ma zamiar dokonać również pewnych przegrupowań w drużynie, o czym ma właśnie zdecydować powyższe spotkanie. Początek meczu o godz. 4 popołudniu na boisku Makkabi.

Polonia otrzymała zezwolenie na wyjazd do Jugosławii i Turcji

Polonia otrzymała zezwolenie PZPN-u na wyjazd piłkarzy na tournée po Jugosławii i Turcji. PZPN zastrzegł się, że Polonii nie wolno w ciągu 10 dni rozegrać więcej niż 4 mecze. Jeśli termin pobytu za granicą przeciągnie się do 15 dni, wówczas może ich rozegrać 5. Związek piłkarski zwrócił uwagę, że Polo-

nia nie ma prawa przekroczyć tego kontyngentu. Wyjazd piłkarzy Polonii nastąpi po ukończeniu rozgrywek o mistrzostwo Ligi, tj. w listopadzie. Wraz z drużyną czarnych koszul wyjedzie na tournée trener Karol Kossok.

Obseznny memoriał wniosła Polonia do za-

ządu Ligi PZPN-u przeciwko karom nałożonym na graczy Nawrota, Pazurka. Część memoriału ma być poświęcona ostremu protestowi przeciwko wnioskowi Wydziału Gier i Dyscypliny, dotyczącemu zamknięcia boiska Polonii. Jak wiadomo, z wnioskiem tym ma wystąpić Wydział Gier i Dyscypliny na najbliższy zarząd Ligi.

Polonia w swym memoriale uważa, że wniosek ten jest niczym nieuzasadniony, gdyż żadne z boisk w Polsce nie ma tak zagwarantowanego bezpieczeństwa jak boisko Polonii. Do memoriału ma też być załączone zaświadczenie władz bezpieczeństwa, które potwierdza słuszność argumentacji Polonii.

Polonia w swym memoriale dyskutowała będzie z protokołem sędziego p. Szyby.

P. Szyba pobił swego rodzaju rekord, gdyż protokół jego zawiera dwie pełne strony maszynowego pisma.

Wniosek Wydziału Gier i Dyscypliny, dotyczący zamknięcia boiska Polonii rozpatrywany dopiero będzie po powrocie z urlopu prezesa Ligi płk. dypl. dr Karola Rudolfa.